

EMOTR- koordinaattorihanke 18976, ELMA- koordinaattorihanke 24734

Pohjois-Pohjanmaan Emotr- ja Elma koordinaattorihankkeet

LOPPURAPORTTI

EMOTR- koordinaattorihanke 18976, ELMA- koordinaattorihanke 24734

SISÄLLYSLUETTELO

1	HANKKEEN YHTEYSTIEDOT, HALLINNOINTI, TOTEUTUS JA RAHOITTAJAT.....	3
2	HANKKEEN AIKATAULU JA TOIMINTA-ALUE.....	3
3	TAUSTA JA KEHITTÄMISTARPEIDEN MÄÄRITTELY.....	4
4	EMOTR -KOORDINAATTORIHANKKEEN TAVOITTEET JA ARVIO NIIDEN TOTEUTUMISESTA.....	5
5	ELMA –KOORDINAATTORIHANKKEEN TAVOITTEET JA ARVIO NIIDEN TOTEUTUMISESTA.....	7
6	SUORITETUT TOIMENPITEET	10
7	RESURSSIEN KÄYTTÖ JA KUSTANNUSTEN SYNTYMINEN	11
8	HANKKEEN TOTEUTTAMISEN ARVIOINTI JA VASTOINKÄYMISET	11
9	HANKKEESTA TIEDOTTAMINEN JA JULKISUUS.....	12
10	HANKKEEN TOIMINTOJEN JATKAMINEN JA KEHITTÄMISEHDOTUKSET.....	12
11	LIITTEET	13

EMOTR- koordinaattorihanke 18976, ELMA- koordinaattorihanke 24734

1 Hankkeen yhteystiedot, hallinnointi, toteutus ja rahoittajat

Emotr-koordinaattorihankkeen toimialueena on ollut Pohjois-Pohjanmaan tavoite 1-ohjelma-alue ja Elma –koordinaattorihanke on toteuttanut maakunnan Etelä-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaa. Hankkeen hallinnoijana on ollut Metsäkeskus Pohjois-Pohjanmaa ja rahoittajana Pohjois-Pohjanmaan TE-keskuksen maaseutuosasto sadan prosentin (100 %) tuella. Hankkeen johtajana oli Eeva-Liisa Repo, joka on toiminut koordinaattoreiden esimiehenä ja työn ohjauksen osalta osallistunut hankkeeseen. TE-keskuksen maaseutuosaston kanssa tehtiin vuosittain toimintasuunnitelma, jota päivitettiin yhteisissä seurantakokouksissa. Toteutuksesta ovat vastanneet metsäkeskuksen palkkaamat projektikoordinaattorit (1-2 henkilöä). Hankkeen tukipalvelut (taloushallinto, toimistopalvelut) toteutettiin metsäkeskuksessa. Hankkeen toteutumista on ohjannut ja valvonut ohjausryhmä, jonka kokoonpano on ollut seuraava:

Similä Pekka, Raahen seutukunta
Joki-Tokola Erkki, MTT Pohjois-Pohjanmaa
Riippa Esa, Oulun seutukunta
Kiema Timo, Ylivieskan seutukunta
Koskenkorva Esko, Pohjois-Pohjanmaan TE-keskus
Lohikoski Paula, Oulun lääninhallitus, sivistysosasto
Lämsä Tiina, Pohjois-Pohjanmaan TE-keskus
Muilu Toivo, Oulun yliopisto
Nuolioja Vesa, Proagria Oulun maaseutukeskus
Onkalo Pirjo, MTT Taloustutkimus
Oulasmaa Kirsti, Rieska-Leader ry.
Repo Eeva-Liisa, Metsäkeskus Pohjois-Pohjanmaa, pj.
Saarinen Hannu, Siikalatvan seutukunta
Seppälä Timo, Nivala-Haapajärven seutukunta
Skinnari Ville, Koillis-Suomen aluekeskusohjelma
Ylitalo Kirsti, Oulunkaaren seutukunta
Kylmänen Sirkka, Pohjois-Pohjanmaan liitto (31.12.2006 saakka)
Väänänen Terttu, Pohjois-Pohjanmaan liitto (1.1.2007 lähtien)

Isolahti Maria, Emotr- ja Elma-koordinaattorihanke, siht.
Holopainen Rita, Emotr- ja Elma-koordinaattorihanke, siht.

Projektikoordinaattoreiden tehtävänä on ollut suunnitella, toteuttaa ja raportoida hankkeessa tehtävät toimenpiteet. Tarvittaessa hankkeen toteuttamisessa on käytetty ulkopuolisia asiantuntijoita.

2 Hankkeen aikataulu ja toiminta-alue

Emotr-koordinaattorihanke sai tukipäätöksen 17.6.2005. Hankkeen toiminta-aika oli Alma-alueella 1.1.2005 - 31.12.2005 ja Tavoite 1-alueella 1.5.2005 - 29.2.2008. Elma-koordinaattorihanke sai tukipäätöksen 3.4.2006 ja sen toiminta-aika oli 1.3.2006 - 29.2.2008. Elma-hankkeen toiminta-alueena oli Tavoite 1-alueen ulkopuoliset alueet eli Oulun, Raahen ja Ylivieskan seutukunnat ja Rantsila.

EMOTR- koordinaattorihanke 18976, ELMA- koordinaattorihanke 24734

3 Tausta ja kehittämistarpeiden määrittely

Pohjois-Pohjanmaan Emotr-koordinaattori hanke on perustunut Pohjois-Pohjanmaan TE-keskuksen maaseutuosaston rahoittamien maatalouden, metsätalouden, elintarvike- ja kylien työohjelmien aikana saatuihin kokemuksiin kehittämishanketyöstä ja siihen liittyvistä toiminnan parantamismahdollisuuksista.

Suunnitelmallisella koordinaatiolla voidaan estää päällekkäisten hankkeiden valmistelu ja lisäksi sen avulla voidaan suunnata hanketoimintaa maakunnan ja toimialojen kehittämisohjelmien painopistealueille ja kehityksen ongelmakohtiin.

Työohjelmien toiminnan aikana hanketoiminta ja toimijoiden osaaminen kehittyi, mutta apua hankesuunnittelussa, hankkeiden toteuttamisessa ja hankkeen tulosten hyödyntämisessä tarvittiin edelleen. Hanketoiminnan onnistuminen edellyttää tehokasta tiedottamista ajankohtaisista asioista rahoittajien ja toimijoiden välillä.

Hankkeiden hallinnoinnissa koettiin olevan neuvontatarpeita ja myös muuhun hankeneuvontaan toivottiin panostettavan. Koordinaattorihankkeelta toivottiin apua myös hankevalmisteluun sekä opastusta maksatushakemuksiin liittyen. Tällä toivottiin vaikutettavan mm. hanke- ja maksatuspäätösten käsittelyaikoihin. Rahoitusmahdollisuuksien kartoittaminen ja sitä kautta koordinaattorihankkeen yhtenä tehtävänä on ollut yhteydenpito eri rahoittajaviranomaisten ja toimintaryhmien kanssa.

Eri toimijoiden kehittämien hyvien toimintatapojen välittäminen toisille hanketoimijoille sekä ajankohtaisen tiedon välittäminen rahoittajilta kentälle on erityisen tärkeää hallinnoinnin sujuvuuden kannalta. Kehittämishankkeiden toiminnasta ja tuloksista tiedottaminen maaseudun kehittäjille on ollut ongelmallista; koordinaattorihankkeessa voidaan koota postilista, jolla edellä mainittu tieto saadaan vaivattomasti suurelle määrälle toimijoita.

Ohjelmakauden 2000 – 2006 loppuvaiheessa oli tärkeää, että jäljellä olevat resurssit ja toiminta ohjattiin ohjelmien toteuttamisen kannalta merkittäviin kohteisiin. Työohjelmien loputtua hanketoiminnan ohjaamista tarvittiin maakunnallisesti ja toisaalta toimialarajat ylittävää koordinaation katsottiin myös olevan tarpeen. Seuraava ohjelmakausi 2007 – 2013 asetti kentälle uusia haasteita. Varautuminen siihen tiedottamalla ja kouluttamalla katsottiin erääksi toimintakokonaisuudeksi Emotr- ja Elma –koordinaattorihankkeissa.

Taloushallintoon liittyvissä kysymyksissä haketoimijat ovat kuormittaneet suoraan rahoittajia kysymyksillään. Koordinaattorihankkeiden avulla tätä työkenttää on katsottu voitavan keventää neuvonnan ja tiedottamisen avulla. Kaikenlaisen hanketoimintaan liittyvän koulutuksen järjestäminen hankkeen toimesta on katsottu parantavan hankkeiden toteuttamista koko maakunnan alueella. Lisäksi katsottiin, että opasmateriaalin tuottamisessa koordinaattorihanke voi olla aktiivinen.

Kehittämistyön tueksi järjestettäviä toimialakohtaisia tai eri rahoittajien yhteisiä tapahtumia voidaan hyödyntää tiedonvälityksessä ja päällekkäisten toimien ehkäisemisessä. Tässä koordinaattorihankkeella katsottiin olevan merkittävä rooli, koska tapahtumien järjestäminen sopi luontevasti sen toimenkuvaan.

EMOTR- koordinaattorihanke 18976, ELMA- koordinaattorihanke 24734

4 Emotr -koordinaattorihankkeen tavoitteet ja arvio niiden toteutumisesta

4.1 Hakemusasiakirjojen ja raportoinnin laadun parantaminen

Tavoitteena oli kehittää hanketoimintaa hallinnoijaorganisaatioiden ja rahoittajan kanssa niin, että hakemukset laaditaan oikein ja käsittelyajat ovat kohtuullisia. Lisäksi tavoitteena on ollut järjestää maksatushakemusten laatimiseen ja hankkeen hallinnointiin koulutusta ja henkilökohtaista neuvontaa kulloinkin ajankohtaisista ja eri osapuolten tärkeiksi katsomista asioista. Hankeneuvonnassa oli tavoitteena kiinnittää huomiota hankkeiden väli- ja loppuraporttien laatuun. Tavoitteena oli myös parantaa raportoinnin tasoa, jotta hankkeiden tulokset ja ns. hyvät käytännöt saadaan muidenkin toimijoiden käyttö. Ohjeistuksen laatiminen raportoinnin ja hankekohtaisen arvioinnin tueksi oli niinkään yhtenä tavoitteena.

Hankehakemusten valmistelussa mukana olo jo hankkeiden suunnitteluvaiheessa paransi hakuasiakirjojen laatua ja nopeutti hakemusten etenemistä rahoittajalle. Valmistelussa kiinnitettiin ennen kaikkea huomiota siihen, että hakemukset olivat oikein täytetyt ja mukana oli tarvittavat liitteet. Myös hankkeiden ohjelmanmukaisuus tarkastettiin, mutta itse sisältöön ei pyritty vaikuttamaan. Maksatuksiin, kilpailuttamiseen ja yleisesti taloushallintoon liittyviä koulutustilaisuuksia on hankkeen aikana pidetty 8 kappaletta ja palaute niistä on ollut erittäin hyvä. Myös taloushallintoon liittyvä opaskirjanen on koottu yhdessä rahoittajan kanssa. Vuonna 2007 järjestettiin "Ongelmalähtöinen hankesuunnittelu" –koulutustilaisuudet Oulussa ja Haapajärvellä. Tilaisuudet koettiin erittäin tarpeellisena ja sisällöltään ajankohtaisena. Loppuraportointiin on koottu niinkään opas ja myös henkilökohtaisella neuvonnalla on vaikutettu raportoinnin laatuun. Kehittämishankkeen aikana kootun hankerekisterin myötä loppuraporttien ja hankkeista syntyneiden jatkotoimenpide-ehdotusten kokoaminen yhteen paikkaan on onnistunut ja sen on todettu toimivan hyvin.

Hankkeen toimesta koottiin hankeopas kehittämishankkeiden kanssa toimiville (liite 1: Hankeopas), loppuraportointiohje (liite 2: Loppuraporttiohje) sekä taloushallinnon ohje (liite 3: Taloushallinnon ohje).

4.2 Hanketoiminnan aktivointi ja jäntevöittäminen

Tavoitteena oli avustaa hankehakijoita Emotr -osarahoitteisten kehittämishankkeiden suunnittelussa ja toiminnassa. Lisäksi oli tavoitteena, että yritys- että kehittämishankkeet muodostavat vaikuttavia, uutta toimintaa ja osaamista alueelle luovia kokonaisuuksia. Hankkeiden sisällön suunnittelussa toivottiin kiinnitettävän huomiota työohjelmien arvioinnissa mainittuun hankepolkuun (esiselvitys – kehittämishanke - yritysکوhtainen hanke). Hankeneuvontaa annettiin koko hankealueella toiminta-aikana noin 500 kertaa. Neuvonta liittyi yleensä hankkeen yleiseen suunnitteluun tai hankehallinnointiin ja se tapahtui useimmiten puhelimitse (75 %) mutta myös henkilökohtaista neuvontaa annettiin. Verkostotapaamisiin kutsuttiin kunkin toimialan yrityksiä, mutta niiden mukaan saaminen oli kohtalaisen vaikeaa. Metsätoimialalle ja koneyrityksille järjestettiin yritystapaamiset, joista saatu palaute oli erittäin myönteistä. Maaseudulla toimivat yritykset ovat pääosin pieniä ja henkilöresurssit hyvin rajallisia, mistä johtuen yrittäjien on hankala osallistua em. tilaisuuksiin. Hankkeessa toimitettiin erilaista neuvontamateriaalia myös yrityshankkeisiin liittyen. Metsäpalveluyrittäjyyteen ja sen mahdollisuuksiin liittyvä kysely valmistui

EMOTR- koordinaattorihanke 18976, ELMA- koordinaattorihanke 24734

osana opinnäytetyötä vuonna 2007. Siinä selvitettiin mm. metsäpalvelujen tarpeellisuutta Pyhäjärvellä (Liite 4: Opinnäytetyö, Toni Komu).

Yhtenä tavoitteena oli aktivoida hanketoimintaa niille alueille ja niihin kehittämiskohteisiin, joilla ei ollut hanketoimintaa aiemmin syntynyt. Alueen kaikissa seutukunnissa oli ohjelmakauden loppuun saakka aktiivista hanketoimintaa, joista tarkemmat tiedot on koottu verkkoon sivustolle www.hankerekisteri.fi. Hankkeitten yhteensovittamista tehtiin järjestämällä tapaamisia, joihin kutsuttiin samansuuntaisia hankkeita valmistelevia tahoja. Tieto valmisteluista tuli useimmiten rahoittajalta, mutta myös osallistuminen ohjausryhmiin ja muu yhteistyö toimijoiden kanssa piti koordinaattorit ajan tasalla alueen hanketilanteesta. Verkottuminen maaseudun aluekehittäjien kanssa helpotti hanketoiminnan kokonaisuuden hallintaa ja avoin sidosryhmä yhteistyö olikin toiminnan kannalta tärkein edellytys. Eri rahoittajien, seutukuntien ja aluekeskusohjelmien kanssa tehtiin yhteistyötä koulutuksen, tiedottamisen ja verkostotapaamisten muodossa.

4.3 Hanketoiminnan tulosten ja toimialojen näkyvyyden lisääminen

Keskeisenä tavoitteena oli koota eri toimialojen kehittämishankkeita yhteen ja avustaa toimialoittaisten hankkeiden yhteisten tapahtumien ja tiedottamisen järjestämisessä. Hankkeessa järjestettiin muutamia toimialoittaisia tilaisuuksia, mutta pääasiallisesti kuitenkin tilaisuudet koskivat koko maaseudun kehittämiskenttää. Näistä tapaamisista saadun palautteen perusteella tilausta verkostotapaamisille on. Useimmiten maaseudun kehittämishankkeiden toteuttamisesta vastaa varsin pieni organisaatio, jolloin itse hankkeen sisällöllinen ja hallinnollinen työ vie pääosan resursseista. Tulosten jakaminen ja tiedottaminen jää liian usein hyvin ohueksi, jolloin erilliset hankepäivät sekä koordinaatiohankkeen kautta välittyvät hanketiedotteet lisäsivät tulosten ja toimialojen näkyvyyttä.

Hankkeen aikana järjestettiin maatilatalouden, elintarvikealan ja metsätalouden toimialatilaisuudet. Myös bioenergian, matkailun ja hyvinvointi teemojen ympärille valmisteltiin tilaisuudet, mutta ne lopulta yhdistettiin yhdeksi maaseudun kehittämispäiväksi. Tiedottaminen hoitui yleisen hanketiedotteen yhteydessä jakamalla toimialojen ja hankkeitten omia tiedotteita. Hyvien käytäntöjen esimerkkejä pyrittiin välittämään mm. kehittämispäivien yhteydessä.

4.4 Uuteen ohjelmakautteen valmistautuminen

Emotr -hankkeen ohjausryhmä sekä Pohjois-Pohjanmaan MYR:n maaseutujaosto valtuuttivat koordinaattorin aloittamaan alueellisen maaseutuohjelman valmistelutyöt vuonna 2005. Ohjelman kokoamisesta vastasi Pohjois-Pohjanmaan TE-keskuksen maaseutuosasto ja sen valmistelun käytännön järjestelyt ja kirjoitustyö tehtiin EMOTR-koordinaattorihankkeen resursseilla. Nuorten osallistamiseksi laadittiin nettikysely, joka toimitettiin kaikille Oulun seudun ammattikorkeakoulun opiskelijoille. Samaan kyselyyn vastasivat myös Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan nuorisovaltuustojen jäsenet.

Keväällä 2005 järjestettiin kuusi avointa yleisötilaisuutta eri puolilla maakuntaa yhteistyössä paikallisten toimintaryhmien kanssa. Yleisötilaisuuksissa tiedotettiin ohjelmavalmistelusta ja koottiin osallistujien kokemuksia menneestä ohjelmakaudesta sekä toiveita tulevalle kaudelle. Tilaisuuksissa oli mahdollista ilmoittautua asiantuntijaryhmiin, joita koottiin kymmenen ohjelman tekijöiden tueksi arvioimaan eri toimialojen mahdollisuuksia ja kehittämisen haasteita. Jokainen

EMOTR- koordinaattorihanke 18976, ELMA- koordinaattorihanke 24734

asiantuntijaryhmä kokoontui kaksi kertaa. Yleisötilaisuuksien ja työryhmien palautteista koottiin ohjelma, jota kommentoitiin eri työ- ja ohjausryhmissä.

Ohjelmakauden siirtymä vaiheen helpottamiseksi järjestettiin eri puolilla maakuntaa koulutus- ja tiedotustilaisuuksia, joissa pyrittiin välittämään uusinta tietoa siirtymävaiheen käytännöistä ja reunaehdoista. Tapaamiset rahoittajien ja hanketoimijoiden kanssa poikivat kehittämisideoita ja – ehdotuksia, joita uudella ohjelmakaudella lähdetään viemään eteenpäin. EMOTR –hankkeessa kootun hankerekisterin (www.hankereksiteri.fi) yhtenä sisältönä on toteutuneitten hankkeitten jatkotoimenpide-ehdotukset, joita voidaan jatkojalostaa kehittämis- ja yrityshankkeiksi.

Paitsi toimialoille ja hanketoimijoille myös seutukuntien päättäjille järjestettiin tiedotustilaisuuksia. Näiden tilaisuuksien tarkoituksena oli lisätä kuntien luottamushenkilöiden tietämystä maaseudun hanketoiminnan vaikuttavuudesta ja rahoitusmahdollisuuksista. Uuteen ohjelmakauteen valmistautumiseen liittyi hankkeen aikana tehty arviointityö hankekoordinoinnin onnistumisesta ja toiveista sen suhteen uuteen kauteen mentäessä. Tämä arviointi suoritettiin hankkeen omana työnä ja kyselytutkimuksen osiosta vastasi Oulun seudun ammattikorkeakoulun luonnonvara-alan yksikön opiskelija (liite 5: Päivi Ijäs ja liite 6: Haastattelut.)

5 Elma –koordinaattorihankkeen tavoitteet ja arvio niiden toteutumisesta

Koska Elma –koordinaattori hankkeen tarkoituksena oli täydentää kattamaan Pohjois-Pohjanmaan maakunnan kaikkia alueet hankekoordinoinnin osalta, on sen tavoitteet ja toimenpiteet pitkälti samat kuin Emotr-koordinaattorihankkeessa.

5.1 Helpottaa hankkeiden ja rahoittajan välistä tiedonvaihtoa

Hankkeen aikana toimitettiin hanketiedotetta, joka lähetettiin sähköisesti toimijoille noin 6 kertaa vuodessa. Tiedotteiden sisältö koostui rahoittajan ajankohtaisista asioista, Elma ja Emotr – hankkeiden järjestämisestä tilaisuuksista ja julkaistuista materiaaleista sekä hanketoimijoiden järjestämisestä tapahtumista.

Ohjausryhmätyöskentelyssä päästiin seuraamaan läheltä hankkeiden toteutumista ja niissä ilmenneitä haasteita. Näistä tapaamisista tiedotettiin rahoittajaa ja pyrittiin löytämään vastauksia ilmenneihin kysymyksiin. Myös eri tilaisuuksien järjestämisellä helpotettiin suorien keskustelukontaktien syntymistä eri toimijoiden ja rahoittajien välille.

5.2 Lisätä maaseudun yritysten ja muiden toimijoiden tietämystä ja valmiuksia hankkeiden hakemiseen ohjelmakaudella 2007 – 2013

Ohjelmakauden siirtymä vaiheen helpottamiseksi järjestettiin eri puolilla maakuntaa koulutus- ja tiedotustilaisuuksia, joissa pyrittiin välittämään uusinta tietoa siirtymävaiheen käytännöistä ja reunaehdoista. Tapaamiset rahoittajien ja hanketoimijoiden kanssa poikivat kehittämisideoita ja – ehdotuksia, joita uudella ohjelmakaudella lähdetään viemään eteenpäin. EMOTR –hankkeessa kootun hankerekisterin (www.hankereksiteri.fi) yhtenä sisältönä on toteutuneitten hankkeitten jatkotoimenpide-ehdotukset, joita voidaan jatkojalostaa kehittämis- ja yrityshankkeiksi.

EMOTR- koordinaattorihanke 18976, ELMA- koordinaattorihanke 24734

Paitsi toimialoille ja hanketoimijoille myös seutukuntien päättäjille järjestettiin tiedotustilaisuuksia. Näiden tilaisuuksien tarkoituksena oli lisätä kuntien luottamushenkilöiden tietämystä maaseudun hanketoiminnan vaikuttavuudesta ja rahoitusmahdollisuuksista.

EMOTR- koordinaattorihanke 18976, ELMA- koordinaattorihanke 24734

5.3 Tukea maaseudun yrityksiä hankerahoituksen hakemisessa

Hankkeen aikana järjestettiin maatilatalouden, elintarvikealan ja metsätalouden toimialatilaisuudet. Myös bioenergian, matkailun ja hyvinvointi teemojen ympärille valmisteltiin tilaisuudet, mutta ne lopulta yhdistettiin yhdeksi maaseudun kehittämispäiväksi.

Toimialatilaisuuksiin ja verkostotapaamisiin kutsuttiin kunkin toimialan yrityksiä, mutta niiden mukaan saaminen oli kohtalaisen vaikeaa. Metsätoimialalle ja koneyrityksille järjestettiin yritystapaamiset, joista saatu palaute oli erittäin myönteistä. Maaseudulla toimivat yritykset ovat pääosin pieniä ja henkilöresurssit hyvin rajallisia, mistä johtuen yrittäjien on hankala osallistua em. tilaisuuksiin. Hankkeessa toimitettiin erilaista neuvontamateriaalia myös yrityshankkeisiin liittyen.

5.4 Saattaa rahoittajien ja tulevaa ohjelmakautta valmistelevien tahojen tietoon hanketoimijoiden ja maaseudun yritysten tarpeita ja kokemuksia nykyisestä kehittämistyöstä

Ks. kohta 5.3.

5.5 Kehittää ja päivittää hankeneuvonnan materiaalia

Hankkeessa koottiin taloushallinnon ohjeistusta ja neuvontamateriaalia (liite 3: Taloushallinnon ohje) yhteistyössä rahoittajan maksamispäätöksiä tekevien henkilöiden kanssa. Tätä materiaalia hyödynnettiin hankkeen järjestämissä koulutustilaisuuksissa sekä jakamalla. Lisäksi laadittiin loppuraportointiohje sekä uuden ohjelmakauden asetusten mukaiset yritys- ja kehittämishankkeiden neuvontakalvot.

5.6 Järjestää rahoittajien apuna hankkeiden hallintoon liittyvää koulutusta

Hankkeessa järjestettiin suoraan hankkeiden taloushallintoon ja hallinnointiin liittyviä koulutuksia kolme kappaletta. Lisäksi koulutuksia järjestettiin eri puolilla maakuntaa liittyen kilpailuttamiseen, hankesuunnitteluun sekä uuden ohjelmakauden hakukäytäntöihin. Kaikkiaan hankeaikana järjestettyihin seminaareihin ja koulutuksiin osallistui noin 1600 henkilöä.

5.7 Järjestää hankkeiden välistä tiedonvaihtoa helpottavia tilaisuuksia

Maaseudun kehittämispäivät, hankepäivät sekä toimialakohtaiset tiedotustilaisuudet kokosivat maakunnan eri alueilta hanketoimijoita yhteen. Kentältä saadun palautteen mukaan jatkossakin tämän tapaista aktivointia ja verkostotapaamisia tulisi järjestää, sillä nämä säännölliset tapaamiset ovat usein ainoita tilaisuuksia, missä yksin puurtavat hanketoimijat pääsevät vaihtamaan ideoita ja ajatuksia keskenään.

EMOTR- koordinaattorihanke 18976, ELMA- koordinaattorihanke 24734**5.8 Kehittää verkkopohjaista loppuraporttikirjastoa ohjelmakauden 2000 – 2006 hankkeista**

Vuonna 2007 aloitettiin hankerekisterin koostaminen yhdessä rahoittajan ja toimintaryhmien kanssa. Tähän selainpohjaiseen rekisteriin (www.hankerekisteri.fi) koottiin teemoittain kooste EU-osarahoitteisista kehittämishankkeista. Myös yritys- ja investointihankkeita koottiin esimerkinomaisesti. Hakutoiminto on kattava, mikä tekee sivuston käytön helpoksi. Sivusto on kaksiosainen, jossa ensimmäisessä on esitelty ohjelmakauden 2000 – 2006 hankkeet, niiden loppuraportit sekä jatkotoimenpide-ehdotukset. Toinen osio on varattu ohjelmakauden 2007 – 2013 hankkeille ja se tulee päivittämään sitä mukaa kun hankkeet saavat rahoituspäätöksen. Sovelluksessa on myös karttatoiminto. Sivuston ylläpito hankkeen loputtua siirtyi Pohjois-Pohjanmaan TE-keskukselle.

6 Suoritetut toimenpiteet

TE-keskuksen maaseutuosaston kanssa tehtiin toiminnan suunnittelua säännöllisesti. Tehdyt toimenpiteet esiteltiin ja hyväksyttiin yhteisissä suunnittelukokouksissa sekä ohjausryhmäkokouksissa. Liitteessä 7 (Kooste hankkeen toiminnasta 2005 – 2008) on esitelty hankkeen toiminta kuukausittain sekä lisäksi joka vuoden lopussa on tehty yhteenveto hankkeessa tehdyistä toimenpiteistä.

Seuraavassa on esitetty lukuina vuosina 2005 – 2008 toimenpiteiden toteutuminen Emotr ja Elma – koordinaattorihankkeissa:

<i>Tiedottaminen ja koulutus</i>	
kirjoitetut lehtiartikkelit, kpl	9
hanke esillä tiedotusvälineissä, krt	8
internet –sivustot, kpl	2
pidetyt esitelmät, kpl	45
hankeoppaat ja esitteet, tiedotteet, kpl	51
järjestetyt koulutustilaisuudet ja seminaarit, kpl	48
- joihin osallistui, hlöä	1583
<i>Hankeneuvonta, kpl</i>	n.500
- puhelinneuvonnan osuus noin 75%	
<i>Tapaamiset/neuvottelut rahoittajan kanssa, krt</i>	55
<i>Osallistumiset koulutuksiin ja tutustumiskäynnit, krt</i>	64
<i>Suunnittelupalaverit sidosryhmien kanssa, krt</i>	35
<i>Osallistuminen ohjausryhmien kokouksiin, krt</i>	175

EMOTR- koordinaattorihanke 18976, ELMA- koordinaattorihanke 24734

7 Resurssien käyttö ja kustannusten syntyminen

Emotr-koordinaattorihankkeen kokonaisbudjetti oli muutospäätöksen jälkeen 269 000 € ja Elma-koordinaattorihankkeen 24 700 €. Seuraavassa on esitetty hankkeiden rahoituksen toteutuminen kululuokittain.

Emotr -koordinaattori:

€	2005	2006	2007	2008	Yhteensä	Tot %
Palkat ja sivukulut	4111,95	69016,31	79561,06	16861,84	169551,16	95,3
Matkakustannukset	1276,20	7206,39	6341,30	845,56	15669,45	78,35
Ostopalvelut	3958,10	19078,65	200038,80	0,00	43075,55	95,75
Muut kustannukset	1357,90	7998,65	5753,89	534,19	15644,63	60,20
- Toimistokulut	252,30	2076,28	1560,53	93,77	3982,88	79,66
- Vuokrat	133,65	2454,19	1749,87	0,00	4337,71	72,30
- Muut	971,95	3468,18	2443,49	440,42	7324,04	48,83
Yhteensä	10704,15	103300	111695,05	18241,59	243940,79	90,68

Elma –koordinaattori:

€	2006	2007	2008	Yhteensä	Tot %
Palkat ja sivukulut	9697,32	9314,41	0,00	19011,73	106,81
Matkakustannukset	841,28	954,87	0,00	1796,15	69,08
Ostopalvelut	364,23	965,53	0,00	1329,76	73,88
Muut kustannukset	821,38	369,76	0,00	1631,56	65,26
- Toimistokulut	460,53	0,00	0,00	460,53	46,05
- Vuokrat	334,11	354,17	0,00	688,28	68,83
- Muut	26,74	15,59	440,42	482,75	96,55
Yhteensä	11724,21	11604,57	440,42	23769	96,23

8 Hankkeen toteuttamisen arviointi ja vastoinkäymiset

Molemmissa koordinaattorihankkeissa toimittiin koko maakunnan alueella ja yhteistyötä tehtiin kaikkien maaseudun kehittämistyöhön liittyvien toimialojen kanssa. Alueen laajuuteen ja toimialojen runsauteen peilattuna henkilöstöresurssit olivat alimitoitettut. Koordinoitavan toimialan tuntemus olisi ollut myös suotavaa. Vaikka varsinainen neuvonta ja ohjaus liittyikin hanketoimintaan, rahoitukseen ja hankkeiden hallinnointiin, olisi paras hyöty saatu mikäli koordinaattoreilla olisi ollut jonkin asteinen tietopohja myös eri alojen substanssiin.

Hankkeen alkuvaiheessa toiminta keskittyi alueellisen maaseutuohjelman valmisteluprosessiin, mikä oli hyvin aikaa vaativa tehtävä. Ohjelman valmisteluun liittyvien tilaisuuksien ja hankepäivien järjestäminen, hankeneuvonta, neuvontamateriaalin tuottaminen sekä ohjausryhmätyöskentely olivat hankkeen keskeisimpiä tehtäviä. Näissä perustehtävissä hanke onnistui hyvin, mikä tuli ilmi myös ohjausryhmän palautteesta. Se, mihin olisi tarvittu hankkeen loppuvaiheessa lisäresursseja, oli hanketoiminnan aktivointi uuteen ohjelmakauteen. Erilaisten tilaisuuksien järjestäminen ja

EMOTR- koordinaattorihanke 18976, ELMA- koordinaattorihanke 24734

perusneuvonta sekä ohjausryhmä työskentely veivät työajan niin, ettei varsinaiselle aktivoinnille jäänyt mahdollisuutta.

Hankekoordinaattorin rooli ei ollut kaikille toimijoille selvää. Olimmeko rahoittajan edustajia, hanke muitten joukossa ja mitä oli suhteemme metsäkeskukseen? Tämä epäselvyys aiheutti välillä väärinkäsityksiä ja vaati selvittelyä kentän suuntaan.

Hankeneuvontaa hankaloitti ohjeiden ja asetusten tulkinnanvaraisuus. Tiedonkulku rahoittajalta hankkeelle oli väliin hidasta tai ei toiminut lainkaan, jolloin hankkeen perustehtävä eli tiedottaminen hanketoimijoille, vaikeutui. Uuden ohjelmakauden hidaskäynnistyminen asetti niin ikään haasteita neuvonnalle. Toimijoiden turhautuneisuus heijastui selvästi myös koordinaattorihankkeiden toimintaan; asenneilmapiirin muuttaminen positiiviseen suuntaan ja toimijoiden kannustaminen hankevalmisteluun oli väliin työlästä.

Sidosryhmäyhteistyö oli mutkatonta. Koska hankekoordinaattorit olivat toimineet alueella jo aiemmin, verkostoituminen oli helppoa. Tämän kaltaisessa hankkeessa verkostoyhteistyö sujuminen on erittäin tärkeää työn etenemisen kannalta. Eri rahoittajat, oppilaitokset ja tutkimuslaitokset, seutukunnat ja kunnat sekä toimintaryhmät olivat hankkeen etenemisen voimavara, joiden asiantuntijuus auttoi koordinaattorihankkeen toimintaa. Ohjausryhmän kommentteja hankkeesta on koottu liitteeseen 8.

9 Hankkeesta tiedottaminen ja julkisuus

Hankkeen toiminnasta ja tavoitteista tiedottaminen käynnistyi hankkeen saatua rahoituspäätös. Sidosryhmille tiedotettiin suullisesti ja kirjallisesti niistä yhteistyömahdollisuuksista, mitä hankkeen kautta oli mahdollista toteuttaa. Hankehallinnoijan, eli Metsäkeskus Pohjois-Pohjanmaan www-sivustolle tehtiin hankkeen omat sivut, jolle kerättiin muun muassa neuvontamateriaalia hanketoimijoiden käyttöön. Hankealueen hanketoimijoista koottiin kattava sähköpostilista, jota hyödynnettiin tiedottamisessa koko hankkeen ajan. Sähköpostilista käsitti noin 400 hanketoimijaa eri puolilla Pohjois-Pohjanmaan maakuntaa sekä muutamia naapurimaakunnissa.

Hanketiedotteita toimitettiin keskimäärin kuusi kertaa vuodessa. Järjestetyistä tilaisuuksista tehtiin ennakkoon mediatiedotteet, jotka levitettiin sähköisesti eri medioille.

Tiedotusvälineissä hanke esiintyi yhteensä kahdeksan kertaa. Hankkeessa tuotettuja artikkeleita julkaistiin yhdeksässä lehdessä, pääosin maakunnan paikallisissa julkaisuissa sekä laajalevikkisessä Metsäikkuna -lehdessä. TE-keskuksen TE&ME -lehden hankenumeron kokoamisessa hanke oli niinkään mukana.

10 Hankkeen toimintojen jatkaminen ja kehittämis ehdotukset

Hankekoordinoitua tulisi jatkaa ohjelmakaudella 2007 – 2013 jollakin toimintamallilla. Toimijoilta saadun palautteen mukaan toimiala- tai teemakohtainen koordinoitua olisi tehokkain, kunhan alueellinen näkökanta huomioitaisiin. Hankekoulutukset ja hankkeiden välinen tiedonvaihto toimisi joustavimmin hankepäivien muodossa. Koska projektihenkilöstö on työssään hyvin paljon omillaan, olisi hyvä kiinnittää heidän työssäjaksamiseen erityistä huomiota. Hankehenkilöstölle suunnatut koulutus-, teema- ja virkistyspäivät tulisi ottaa käytännöksi koko maakunnassamme.

EMOTR- koordinaattorihanke 18976, ELMA- koordinaattorihanke 24734

11

Liitteet

Liite 1: Hankeopas

Liite 2: Loppuraportointiohje

Liite 3: Taloushallinnon ohje

Liite 4: Toni Komun opinnäytetyö

Liite 5: Päivi Ijäksen arviointityö koordinoinnista

Liite 6: Haastattelut hanketoiminnan arviointiin liittyen

Liite 7: Kooste hankkeen toiminnasta 2005 - 2008

Liite 8: Ohjausryhmän jäsenten arvioita hankkeen onnistumisesta